TBMM
ANAVATAN PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 17.07.2006
Sayı: 69/715

16750

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Sn. Tarım Bakanı Mehdi Eker tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

İbrahim ÖZDOĞAN
Anavatan Partisi
Erzurum Milletvekili

1- **AKP hükümeti, çaya verilen taban fiyatın yeterli olduğunu, hatta bu konuda ciddi ilerleme kaydedildiğini iddia etmektedirler. Yaş çayın toplama çilesi ve üretim maliyetlerine bakıldığında, çaya verilen fiyat hayli düşüktür. Üreticimize ödenecek olan yaş çay parasından; stopaj, Bağ-kur prim payı, Çay Borsası payı, Ziraat Odası payı, gübre kesintisi düşüldüğünde, üreticinin eline geçen net rakam ne üreticiyi geçindirmekte ne de çay üreticiliğinin geleceği hakkında olumlu ipuçları verebilmektedir. AKP hükümetinin bu konuda doyurucu düzenlemeleri var mıdır, çay üreticisinin durumunu iyileştirmek üzere kesin ve kalıcı çözüm içeren eylem planı ne zaman uygulamaya konulacaktır?**
2- **2005 yılında Türkiye'ye giren kaçak çay miktarının önceki yıla göre 2 katına çıkarak 30 bin tona ulaştığını söyledi.Kaçak yollardan Türkiye'ye sokulan çayın yılda 90 milyon dolar vergi kaybına neden olduğu hesaplanıyor. Çoğunlukla maliyetin çok daha düşük olduğu Hindistan ve Seylan ülkelerinden getirilen kaçak çaylar, Türkiye'ye daha çok Doğu ve Güney sınırlarından sokuluyor, buradan da dağıtımı yapılıyor. Kaçak çay olgusu hem üreticiye zarar ettirmekte hem de devletimize ciddi gelir kaybına neden olmaktadır. AKP'nin kaçakçılıkla mücadele genel eylem planının başarısızlığı düşünüldüğünde, özel olarak çay kaçakçılığının önüne geçilmesini hedefleyen girişimlere de ihtiyaç vardır. Hükümetin böyle bir hazırlığı var mıdır?**
3- **Toplam fabrika sayısı, ülkemizde 276'dır. Çaykur'un üretim kapasitesi 6 700 ton, özel sektörün ise 8 700 tondur. Özel sektör yatırımları da çay piyasasında önemli bir yer edinebilmiştir. Fakat ziraat odalarından yapılan açıklamalarda özel sektörde faaliyet gösteren bazı firmaların da çay kaçakçılığına prim verdiğini, kaçak çayın ucuz olması, maliyetin düşmesi nedeniyle kaçak çay işlendiğini iddia edilmektedir. Kaçakçılığın önüne geçmek üzere, bu iddiaların üzerine gidilmiş midir, kaçak olarak yurda sokulan çayın işlenip piyasaya sürülmesini engellemek üzere ne tür düzenlemeler yapılmıştır?**
4- **ÇAYKUR Genel Müdürü Ekrem Yüce, 2005 çay taban fiyatlarını açıklarken fiyatların düşük olduğunu kabul etmiş, fiyatlardaki düşüşü de dünyadaki çay taban fiyatlarının düşüklüğü ile açıklamıştı. Sayın Yüce'nin belirttiğine göre dünyada çayın işçilik maliyeti çok düşük ve bu da çay fiyatlarına yansıyor. Türkiye de dünyadaki taban fiyatlara göre ayarlama yapmak zorunda kalıyor. Peki, AKP hükümeti, yerli çay üreticisine maliyetleri düşürüp, dünyadaki denkleriyle rekabet edebilmesi için imkan tanımış mıdır? bu anlamıyla haksı rekabetin veya yersiz mukayeselerin önüne geçilmiş midir?**

5- **1980'den beri yaş çay taban fiyatı şeker fiyatına paralel olarak tespit edilmiş, çayın taban fiyatı geri kalmıştır. Son 30 yıldır çay üreticisinin zarar uğratıldığı apaçık ortadadır. Son üç yılda çay taban fiyatında yapılan düzenlemeler bu zararın ne kadarını telafi etmeye yetmektedir. AKP çay üreticisine seçim zamanı verdiği sözü tutmuş mudur, zarar tümüyle telafi edilmiş midir?**